SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 74. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 21, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го КВІТНЯ 1993. Ч. 74. РІК C.

УКРАЇНЦІ КРИМУ ПРОТЕСТУЮТЬ

Севастопіль (УНІАР). — Члени Організаційного комітету з'їзду громадян Севастополя та члени Кримського відділу Української Республіканської Партії звернулися з відкритим листом до Президента України, в якому протестують проти потурання властей Криму російським націонал-екстремістам з Республіканського Руху Криму та Фронту Національного Спасіння в розпалюванні антиукраїнських, антидержавних настроїв, що привело до зриву конгресу українців Криму.

На пресовій конференції Конгресу Національно-Демократичних Сил України в Києві 2-го квітня виступили голова товариства „Крим з Україною" Микола Поровський та голова секретаріяту Союзу Українського Студентства Володимир Гвоздь. М. Поровський наголосив, що антиукраїнські сили Криму зробили все можливе, щоб перешкодити проведенню конгресу українців. Керівники України були дезінформовані про ситуацію у Севастополі, в чому не останню ролю відіграло закрите засідання сесії Севастопільської Міської Ради, яка під тиском проросійських сил визнала недоцільним проведення конгресу українців. Послідовну антиукраїнську політику, на думку Поровського, проводять також газети „Слава Севастополя", „Флаг Родіни", „Наше Время", „Русскій Порядок", „Російская Община Севастополя" тощо.

Щодо ялтинсько - дагомиських угод про Чорноморську фльоту, то Поровський вважає, що антиукраїнські сили змінили тактику: підвищили зарплатню російським офіцерам, бльокують підвищення в ранзі 200 офіцерів України, які служать в об'єднаній Чорноморській фльоті. Поровський виступає проти передачі Севастополя у винаймо Росії. Він вважає, що для цього можна виділити лише частину території Севастополя. Створення антикризового комітету він вважає необхідним, однак застеріг, що його можуть використати певні сили, щоб вбити клин між Президентом і Урядом.

УКРАЇНІЗУЮТЬ АРМІЮ

Київ (УНІАР). — В понеділок, 5-го квітня, міністер оборони України Константин Морозов надіслав у війська директиву про вивчення української мови у Збройних Силах України. Як визначено в директиві, іншомовні "не має нічого спільного з примусовою українізацією військовослужбовців інших національностей. Знання мови своєї держави є одним з важливих засобів військово-патріотичного виховання воїнів. До кінця 1995 року вирішено печатки, штампи і все діловодство військових структур перевести на українську мову. Від 1-го вересня 1993 року весь навчальний процес у військових закладах буде провадитись українською мовою. Про це повідомила пресова служба Міністерства Оборони України.

У приміщенні центру культури, освіти та дозвілля Збройних Сил України 3-го квітня відбулася науково-практична конференція „Військові аспекти національної політики України". Конференцію організували Конгрес Українських Націоналістів, Спілка Офіцерів України, Всеукраїнське Братство Вояків УПА та Інститут Світової Економіки й Міжнародних Відносин. На конференції обговорено проблеми створення професійних збройних сил, соціяльний захист військовиків, виробництво сучасної зброї і техніки.

З ініціятиви Спілки Офіцерів України 5-го квітня відбулася пресова конференція, на якій зачитано ухвалу науково-практичної конференції з 3-го квітня про неприпустимість участи військовослужбовців України у будь-яких збройних конфліктах. „Вважати злочином перед українською державою переведення офіцерів — громадян України до російської армії в той час, коли в армії України є громадяни російського походження, які протидіють розбудові української армії". На пресовій конференції йшлося про те, що військо має бути департизоване, деполітизоване, сповідувати українську національну ідею. Також висловлено зауваження, що „Доки Верховна Рада не заговорить українською мовою, не можна говорити про українізацію війська".

В ПАР продовжуються заворушення

Йоганнесбург, ПАР. — Після вбивства генерального секретаря південно-африканської комуністичної партії Кріса Гані масові демонстрації чорних охопили всю країну. В середу, 24-го квітня, почався великий страйк, в якому взяли участь до 5 міл. осіб. Він коштуватиме країну 150 міл. дол. Демонстрації протесту у багатьох містах переросли в безпорядок і сутички чорних з поліцією, яка змушена була застосувати зброю.

Під час Панахиди в соборі св. Георгія у Кейптавні, де Службу Божу провадив Архиєпископ Дезмонд Туту, лавреат Нобелівської нагороди, натовп кричав: „Війна! Війна!". Відразу після Служби Божої в центрі Кейптавну почався погром, у висліді якого було вбито сім чорних і одного білого поліцианта, декілька сотень осіб з обох боків поранено.

В Совето на демострації виступив лідер Африканського національного конгресу Нелсон Мандела. У відповідь на його заклики до спокою маси присутніх викрикували: „Війна!", „Де Клерк повинен бути вбитий!". Відтак чорні пішли до поліційної дільниці і стали вимагати видати їм Януша Валюса, на якого впало підозріння у вбивстві Кріса Гані. В сутичці з поліцiянтами загинуло троє чорних і понад сто ранено. Президент де Клерк видав розпорядження збільшити сили безпеки і поліції у найбільш неспокійних районах ПАР.

ОБЛОГА У ВЕЙКО ЗАКІНЧИЛАСЯ ТРАГІЧНО

Вейко, Тек. — У понеділок, 19-го квітня, тут закінчилася трагічно 51-денна облога комплексу релігійних фанатиків під проводом Дейвида Кореша. Кілька годин після того, як агенти ФБІ почали наступ розбиттям стін і закиданням цілого комплексу сльозотючним газом, посілість раптово спалахнула пожаром, в якому, за твердженнями ФБІ, згоріли Д. Кореш і понад 80 його послідовників, у тому 17 дітей. Представники Уряду кажуть, що Д. Кореш дав загальний наказ на самогубство, що й було виконано. У ніякому разі пожар не був наслідком будь-яких потягнень зі сторони ФБІ, заявив його речник Роберт Рікс, який майже від самого початку облоги був учасником всіх спроб розв'язати мирним шляхом цю сутичку.

За словами вищезгаданого речника, тільки дев'ять осіб вдалося врятувати із цього горіючого комплексу, де під час пожару спорадично вибухали склади зброї, що були там нагромаджені. Досі знайдено кілька мертвих тіл, що були закопані в автобусі на подвір'ї посілости. На думку ФБІ це тіла тих, які загинули від куль на початку цієї трагедії ще сім тижнів тому. Крім того знайдено тільки три мертві тіла. Від уцілілих членів секти агенти довідались, що дітям було впорснено якусь отруту, щоби улегшити їх біль. Згідно з інформаціями ФБІ, у посілості перебувало 95 осіб, з того тільки дев'ятеро врятовано, четверо є в лікарні, а інших п'ятеро перебувають у місцевій в'язниці.

У Вашінгтоні Дженет Ріно, генеральний прокуратор, висловила жаль з приводу втраченого життя стільки американських громадян, заявляючи при тому, що акція ФБІ була обдумана та мала послужити ще одною спробою для розв'язки цього безвихідного становища. Вона підкреслила, що державні агенти, які брали участь в наступі на посілість релігійних фанатиків, не спровокували трагедії.

На запити кореспондентів, чому якраз тепер зроблено цей крок, ФБІ заявило, що це було тільки черговою спробою до розв'язки цього конфлікту. Одначе ніхто не сподівався такого трагічного кінця.

Ізраїль погоджується піти на поступки

Ісмаїлія, Єгипет. — Прем'єр-міністер Іцак Рабін висловив надію, що ізраїльсько-арабські мирні переговори у Вашінгтоні будуть продовжені. Такий оптимізм ізраїльський прем'єр висловив після переговорів з єгипетським президентом Госні Мубараком в Ісмаїлії.

На випадок згоди палестинської делегації вернутися за стіл переговорів Ізраїль готовий погодитися на участь у вашінгтонських зустрічах представника палестинців зі східного Єрусалиму. Деякі коментатори вважають, що таким представником може стати один з лідерів Палестинської визвольної організації (ПВО) Фейсал аль Гусейні, що проживає у східньому Єрусалимі.

Такий дозвіл означає відмову від давньої політики невизнання права палестинців з Єрусалиму брати участь у переговорах. Ізраїль анексував східню частину Єрусалиму після війни 1967 року. На пресовій конференції І. Рабін підкреслив, що „завжди був противником такої заборони", однак прем'єр відмовився повідомити, чи буде дозволено брати участь у переговорах іншим представникам палестинців з Єрусалиму.

Г. Мубарак, виступаючи на пресовій конференції, повідомив, що у п'ятницю, 16-го квітня, почнеться нарада міністрів закордонних справ арабських країн — учасниць переговорів у справі миру на Близькому Сході. За словами єгипетського президента, є всі шанси, що на цій нараді буде досягнута угода про відновлення миротворчого процесу. Ниві всі учасники переговорів з арабського боку (крім палестинців) мають намір прибути у Вашінгтон.

Напередодні зустрічі з І. Рабіном Мубарак провів переговори з керівником ПВО Ясіром Арафатом, який передав єгипетському президентові список вимог палестинців. В одному з пунктів сказано, що ПВО візьме участь у переговорах, якщо в Ізраїль будуть повернені 400 депортованих палестинців, а також висунута вимога включити в порядок денний питання про повернення всіх палестинців, виселених з Ізраїля після війни 1967 року, і надання палестинцям більшої автономії. Крім того, Арафат вимагає скасувати недавню заборону на в'їзд в Ізраїль палестинців з контрольованих територій.

Всі ці вимоги Рабін відкинув. „Уряд, — сказав він, — вже збільшив кількість палестинців, яким дозволено працювати на території Ізраїля, і ця кількість буде продовжувати зростати". Щодо інших вимог, то Рабін натякнув, що на випадок повернення палестинців на вашінгтонські переговори „частина палестинських вимог може бути виконана".

ЗУСТРІЧ З АМБАСАДОРОМ

Йонкерс, Н. Й. — Тут у неділю, 25-го квітня, о год. 3-ій по полудні в залі Спілки Української Молоді, 301 Палісейд авє., управа Товариства Координації Допомоги Потребам України влаштовує бенкет-зустріч з амбасадором України до Вашінгтону Олегом Білорусом і його дружиною Ларисою. У програмі — слово амбасадора, жіночий ансамбль Осередку СУМ „Світанок", мистецький керівник Дарія Горбачевська, акомпаніятор Ярослав Палилик, танцювальний ансамбль Осередку СУМ „Чайка", мистецький керівник Орест Русинов, деклямація Оля Шкафаровська-Рудик, соліст-баритон — Ярослав Гнатюк, при фортепіяні Світлана Гнатюк. Вступ 25 дол. від особи, а дохід призначений на Українську амбасаду у Вашінгтоні.

Українська делеґація перебувала на Близькому Сході

Київ (УНІАР). — Звідси 15-го квітня вилетіла з дводенною візитою до Савдійської Арабії урядова делеґація України, очолювана прем'єр-міністром Леонідом Кучмою.

В Ріяді 16-го квітня Л. Кучма зустрівся з королем Савдійської Арабії Фахтом Ібн Абдель Азіз-аль-Саудом. Голова Уряду України передав монархові особисте послання Президента України Леоніда Кравчука. Відбувся обмін думками про перспективи українсько-савдійської економічної співпраці. Король повідомив, що має намір скерувати в Україну делеґацію, яка ознайомиться з можливостями двосторонної співпраці.

Л. Кучма і міністер промисловости та електроенергетики Савдійської Арабії Абдель Азіз Аз-Замель підписали протокол про встановлення дипломатичних відносин на рівні амбасад. Сторони виявили зацікавленість у налагодженні взаємовигідних зв'язків між Україною і Савдійською Арабією.

В п'ятницю, 16-го квітня українська делеґація вихала до Кувайту, де прем'єр-міністер Л. Кучма зустрівся з еміром Кувайту шейхом Джебер Ас Сабахом. Під час зустрічі обговорено проблеми розвитку взаємин між обома країнами, заторкнули також ситуацію в Перській затоці та питання переговорів на Близькому Сході.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТУІА

Ню Йорк. — Загальні збори, присвячені 45-літтю Товариства Українських Інженерів Америки, відбудуться тут в суботу, 24-го квітня в Українському Спортовому Клюбі о год. 1-ій по полудні при 122 Друга Авеню в Ню Йорку. Управа доводить до відома членів, що вийшли „Технічні Вісті" у Львові після 53-річної перерви. Управа ТУІА отримала обмежену кількість цього історичного числа, яке можна набути в управах відділів або в Головній управі. Ціна числа 5 дол.

О. Кровицька дала самостійний концерт в УІА

Ню Йорк. — Тут у музичній серії Українського Інституту Америки дала свій самостійний концерт молода солістка з України Оксана Кровицька. Концерт відвідали, крім численної української публіки, також американські знавці музики і в щоденнику „Ню Йорк Таймс" з 10-го квітня появилася рецензія музичного критика цього щоденника Алекса Росса. У своєму звідомленні про деб'ют сопраністки на нюйоркському музичному овиді рецензент завважує на вступі, що акустика залі УІА не дає можливости правильно оцінити голос співачки.

Він уважає, що в перших оперових аріях О. Кровицька співала надто голосно, але відтак її голос став теплішим і певнішим, зокрема у горішніх тонах. Тому А. Росс пише, що можна чекати з надією її виступів у наступному музичному сезоні в Міській опері Ню Йорку, до якої вона має вже шлях.

У другій частині програми, пише рецензент, О. Кровицька співала арії українських композиторів і тим викликала велике захоплення в української публіки. Він з похвалою пише також про акомпанямент піяніста Володимира Винницького, що причинився до успіху цього деб'юту.

Над Закарпаттям нависла загроза

Паризьке „Українське Слово" вмістило статтю ужгородського інженера Федора Мишанича під назвою „Закарпаття — друга Калінінградська область?" Нагадаємо, що сьогоднішній Калінінград — це колишній Кенігсберг, головне місто Східньої Прусії, загарбаної совєтами у висліді Другої світової війни. Відтоді ця німецька земля входить до складу Росії, хоч навіть не межує з нею. Тепер, після занепаду імперії, Москва намагається втриматися на територіях колись підневільних народів, і один з цих її плянів, як випливає зі статті Ф. Мишанича, стосується Закарпаття.

Йдеться про те, що московські „специялісти" з допомогою старих антиукраїнських сил, котрі ще й досі мають у краї владу та вплив, хочуть перетворити Закарпаття у так зване „вільну економічну зону Европа-Центр". Бадьоре пропа-

(Закінчення на стор. 3)

Людина, що сидить на десятьох стільцях

Ню Йорк (О. Кузьмович). — Віцепрем'єр України д-р Микола Жулинський має стільки обов'язків, що доводиться перехопити його на коротке інтерв'ю дослівно між летовищами, коли лише години ділять його від виїзду в Україну. Це перебування в ЗСА було тільки однотижневе, тож не дивно, що д-р М. Жулинський в постійному поспіху, перейнятий завданнями, які дають йому десятки обов'язків, що належать до віцепрем'єра. Це, що він має у своєму завідуванні усі проблеми з питань гуманітарної політики, це вже видається нам величезним навантаженням і саме воно було причиною його коротких візидів в ЗСА.

Віцепрем'єр д-р М. Жулинський в розмові на летовищі із представником „Самопомочі" О. Лабунькою.

Але крім того, до нього належить — віданння справами культури, освіти, молоді і спорту, релігії, радіо і преси, телевізії і меншин.

Гуманітарна політика вимагає також координування плянами гуманітарної допомоги, охорони здоров'я і соціяльного забезпечення.

Саме ці питання спонукали д-р М. Жулинського відвідати тепер ЗСА для обговорення їх з американськими урядовими і неурядовими організаціями і компаніями та Світовим банком. В тій цілі д-р М. Жулинський побував у Вашінгтоні, а відтак у стейті Висконсин, щоб запізнатися з тутешньою системою охорони здоров'я і її фінансуванням на некомерційній неприбутковій базі. Д-р М. Жулинський провів усі переговори в товаристві заступника міністра фінансів України Петра Германчука і директора Національного Інституту Здоров'я Миколи Проданчука.

(Закінчення на стор. 3)

ДОПОВІДАТИМЕ Р. ШПОРЛЮК

Ню Йорк. — Заходами Наукового Товариства ім. Шевченка тут в суботу, 24-го квітня, о год. 5-ій по полудні відбудеться доповідь на тему „Проблеми держави і громадянського суспільства в сучасній Україні", яку виголосить д-р Роман Шпорлюк, професор історії України Гарвардського університету. Доповідь відбудеться в домі НТШ, 63 Четверта авеню між 9-ою, 10-ою вулицями

У СВІТІ

КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобританії Марґарет Тачер в серії інтерв'ю для компанії Бі-Бі-Сі обвинуватила західніх лідерів, у тому числі і теперішнього прем'єр-міністра Англії Джана Мейджора, в нездатності допомогти боснійським мусульманам, які стали жертвами сербського геноциду, і в небажанні застосувати силу проти сербів. М. Тачер заявила, що для вирішення боснійського конфлікту Захід повинен озброїти боснійських мусульман, щоб вони могли протистояти агресії, а головне — нанести ряд „хірургічних" повітряних ударів по сербським позиціям. А якщо це не допоможе, вважає Тачер, то треба обрушити на сербів могутність наземних сил союзників. За її словами, нинішнє становище Заходу є не що інше, як мовчазна допомога сербам.

ІРАНСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ІРНА повідомило, що парлямент країни ратифікував угоду з Росією і Китаєм про співробітництво в розвитку нуклеарної промисловости в мирних цілях. В угоді сказано, що Іран купить в Росії і Китаї обладнання для атомних електростанцій, а також проводитиме спільні дослідження в нуклеарній ділянці. ІРНА підкреслює, що одержане обладнання не буде використане для створення нуклеарної зброї.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ЕСПАНІЇ Феліпе Гонзалес повідомив про своє рішення розпустити парлямент і призначити дату надзвичайних виборів у законодавчий орган країни. Загальні збори після консультацій з королем офіційно призначені на 6-го червня. За словами прем'єр-міністра, головна причина їх проведення — дати нарешті урядові можливість спокійно займатися економічними реформами і таким чином стабілізувати внутрішнє політичне становище в Еспанії.

В АМЕРИЦІ

— УРЯД БИЛЛА КЛІНТОНА має незабаром проголосити новий плян відносно електронічної комунікації, яким не можна буде підслуховувати ані телефонічних розмов, ані інших способів електронічного порозуміння, що тепер є в загальному вжитку. Цей новий спосіб охорони порозуміння поміж урядовими, господарськими чи приватними чинниками буде впроваджений в найкоротшому часі в усіх американських державних установах, а відтак буде він доступний також для приватних фірм чи осіб. Таким способом думають хоронитися краще перед злочинними елементами, що користуються підслуховими методами.

— МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ справ ЗСА Брус Беббитт повідомив, що на прохання найбільшого американського підприємства лісових матеріялів тепер будуть охоронятися перед вирубанням принаймение 10 акрів дерев та кущів в кожному місці стейтів Арканзо, Каролайнин, Луїзіяни і Міссісіпі, де живуть дятлі спеціяльної породи із червоними плямами, які вимирають через вирубування лісів. Тим закінчилася довга і гаряча боротьба, яку розпочали підприємства лісових матеріялів.

— ПІСЛЯ ДЕВ'ЯТИ МІСЯЦІВ шукання, університет Єйл вибрав свого 22-го президента, яким став довголітній професор-економіст цього ж університету, 46-літній Ричард Левін. Так студенти, як і професори цього університету надіються, що новий президент допоможе витягнути Єйл із фінансової кризи і поганих настроїв, які панували тут за часів його попередника.

— У ЗВ'ЯЗКУ З БОМБОВОЮ атакою на Світовий торговельний центр в Ню Йорку летунські підприємства і державна адміністрація летунських ліній зміцнили перевірку безпеки на всіх американських летовищах, як також на всіх літаках, що вилітають чи прилітають до ЗСА.

ОКРЕМИЙ ПРЕДСТАВНИК Уряду президента Билла Клінтона до мирових переговорів у справі країн колишньої Югославії Реджиналд Бартоломю заявив сербам, що коли вони не погодяться на пропозиції Організації Об'єднаних Націй, то ЗСА підтримають пропозицію про знесення збройного ембарґо проти Боснії і Герцоговини. Одначе політичні аналітики в загальному сумніваються чи навіть така пересторога зі сторони ЗСА переконає сербів, що прийшов час припинити вбивства цивільного населення.

БІЛИЙ ДІМ у своєму запалі переконати конгресменів, щоби голосували за прийняттям економічного пляну президента Билла Клінтона, розпочав підпільне шантажування. Тим конгресменам, які можуть вагатися при голосуванні, делікатно сказано, щоби вони в майбутньому не сподівалися малих послуг зі сторони Білого Дому, як наприклад, безплатні квитки на різні церемонії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Тел.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку $22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дивізія — найкраще українське новітнє військо

Із зруйнуванням Запорізької Січі за Катерини II у 1775 році перестала існувати незалежна українська збройна сила. Відродилася щойно з вибухом Першої світової війни у 1914 році у формації Українських Січових Стрільців, як добровільного леґіону в австрійській армії. Після Листопадового перевороту у Львові 1918 року створено наспіх Українську Галицьку Армію, в якій Українські Січові Стрільці були елітарною частиною. У Наддніпрянській Україні ведено після упадку царату і проголошення 22-го січня 1918 року державної незалежности — українізацію південно-західнього воєнного фронту.

Першою збройною формацією був полк ім. Богдана Хмельницького. У таборах російських полонених в Австро-Угорщині і Німеччині створено Сіру і Синю Дивізії. Реґулярною збройною силою УНРеспублік стала Дійова Армія УНР. Вона перестала існувати 20-го листопада 1920 року, коли зник воєнний фронт в оборонній війні проти Червоної армії. Були ще різні повстанчі загони, було ще чимало проявів геройства поруч із неґативним явищем отаманії — але не було реґулярного патріотичного війська. Залишилася леґенда Усусусів та леґенда елітарних формацій Дійової Армії УНР: Корпусу Січових Стрільців (не переплутувати з Українськими Січовими Стрільцями) і Залізна Дивізія.

Відродилося українське військо аж у Другій світовій війні у двох формаціях Українській Повстанській Армії і в Українській Стрілецькій Дивізії „Галичина", яка згодом перейняла назву Перша Українська Дивізія Української Національної Армії. Коли УПА вславилася, як могутня збройна демонстрація проти польської і російської займанщин із застосуванням вперше в історії міжнародних збройних сил партизанської тактики, — Українська Дивізія записалася в історії Українських збройних сил як найкраще вишколена, найбільш здисциплінована і насправді найсильніша новітня збройна українська військова формація. У цьому місяці квітні Братство колишніх вояків Першої Дивізії Української Національної Армії, що його головна Управа знаходиться у Торонто, Канада, під головуванням д-ра Мирослава Малецького, відзначає 50-річчя свого існування. На цьому місці приходиться скласти щирий глибокий поклін Українській Дивізії, яка не має цієї романтичної леґенди, що нею вкрилося Українське Січове Стрілецтво, але має за собою історичну славу добровільців у війні проти Московщини, які перейшли пекло битви під Бродами і защепили своїм колишнім воякам такий глибокий сантимент до рідного війська, що по нинішній день, на схилку свого життя горді на назву „дивізійник".

Про військо із княжої та козацько-гетьманської діб нема окремих наукових праць—є тільки мова в загальній історії України. Зате формації Української Галицької Армії і зокрема Українських Січових Стрільців, Дійова Армія УНР, УПА і Дивізія мають багату літературу — історичну і мемуарну. За Гетьманщини Богдан Хмельницький вславився, як геніяльний організатор війська і полководець, але опоганився, як препоганий політик своїм Переяславським договором 1654 року. Це історичний феномен, що символом культу збройної сили став Симон Петлюра, за фахом журналіст, але насправжній організатор Дійової Армії УНР під командуванням старшин Генерального Штабу. Всі згадані українські військові формації складаються разом на найбільш геройську частину українського самостійництва, яке боролося за свою волю — рясно скроплюючи її своєю кров'ю.

Сивоволосі дивізійники мають те щастя й живі ще колишні члени Української Повстанської Армії, що вони дожили часу, як в Україні твориться реґулярна армія незалежної української держави. Ніхто ще в історії світу пацифізмом не збудував держави і не здобув волі. Доземний поклін тим, які із зброєю в руках боролися за волю України. Українська Дивізія стала зразком, як повинно виглядати новітнє українське військо.

Микола Бараболяк

ДО ПИТАННЯ ЛЕҐІТИМІЗМУ ВЛАДИ В РОСІЇ

Не втримається державна влада, яка не спирається на твердому підґрунті її леґітимности. Леґітимна влада — це не конче ця, яка визнає встановлені в ході розвитку людства правовости вже хоч від римських часів принципи законности; це не конче „добра" влада, це влада, якій маси піддаються і ефективно не квестіонують. Совєтська влада набула леґітимности. Зразу було це встановлене тільки правильником КПСС, відтак найшло підтвердження у Конституції СССР, що партія і влада — це одне. Лідери Заходу переговорювали з генеральними секретарями партії, хоч вони не завжди виказувались теж особливостями носіїв державної влади. Такою була „леґітимність" влади Кремля понад півсторіччя. Аж тільки Борис Єльцин тільки виліз на танк, і без одного пострілу совєтська „леґітимність" розтанула.

Але підірвавши стару леґітимність, треба було негайно встановити підґрунтя нової. Політичне вакуум, непевність де влада, існувати довше не може. Це особливо, коли раніше діяла високоцентралізована державна система, базована на „слушать". Єльциновий акт з танку був по суті революцією, революцією довершеною однією людиною проти мільйонів жерців і служителів античного режиму. Єльцин відав, що Верховна рада — це кубло партійного гадля. Та на жаль, не додумався, що треба було зразу рішитись на другий революційний захід — розігнати на чотири вітри ці залишки совєтської леґітимности, символічно затримати у тому „парляменті". Єльцин, новоспечений демократ, не наважився аж на таке „партібогохульство". Хоч такий акт вважавсь би був „незаконним", популярність Єльцина була така велика, що партійці були б з тим погодилися ошелешені невдачею путчу та застрашені можливою реакцією мас. Та це не єдина помилка, якої допустився герой „танку". Він уважав, що харизма його імени така велика, що йому не треба солідного підґрунтя у власній партії, а коли не те, то хоч тривкої коаліції, яка б підтримувала його в парляменті. Залишивши „совєтський" парлямент і не забезпечивши собі в ньому підтримки, Єльцин додумався створити для своїх дій леґітимну опору в уряді „президента". І полатано брежнєвську конституцію, дочіпивши до неї пост президента. Вважалося, мабуть, що цей „президент" могтиме діяти щось на зразок американського, а зокрема матиме можність переводити реформу системи по лінії його задумів.

А воно не вийшло. Прийшло до драчки між президентом і З'їздом депутатів. В змагу про центр леґітимізму влади зачав брати верх брежнєвський леґітимізм — „вся влада радам". І запанувало в Росії двоєвладдя: два символи влади — Єльцин і Хасбулатов. А переведення реформи системи вимагає одного керівництва, а не як приклад такого, що Єльцин намагається вкоротити інфляцію, а парлямент наказує підзвітному йому Емісійному банкові друкувати ще більше рублів. Кремлівський централізм був погребаний.

З цього явища скористали реґіональні партійні лідери. Почалося воно від еманcипації з-під твердої руки Кремля лідерів національностей і племен Російської федерації. Лідери чечні в їхній столиці Ґрозному, татарів у Казані, башкирців в Уфі, якутів (нова їхня назва — „Саха") та інших, стали діяти, не оглядаючись на Москву, і проводити реформи на свій лад. Дивляться на те, партійні облесні бонзи в Пермі, Новоросійську чи Ростові і питають: коли вільно на місцях перебирати владу у свої руки цим „іностранцам", то чому теж не нам „панам"? І так лідери реґіонів зачали діяти на власну руку, відводити до „центру" щоразто менше податків (останньо Центр мав погодитись на те, що деякі реґіони можуть затримати 70 відс), на власну руку торгувати зі закордоном і децентралізація системи, цей похідний продукт підірваного леґітизму влади у Москві — стала дійсністю. (Чи часом це не досягнен-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Володимир Баран

Збірна виставка мистців Дітройту

Різноманітністю тем, стилів та техніки — маркантна щорічна збірна виставка мистців Дітройту та околиці, яку влаштовує рухлива ґалерія ЕКО. Ця виставка, що вже має свою гарну традицію, стає поштовхом для наших мистців виставити нові праці, побачити, що творять інші та збагатити наше мистецтво.

Брало в цій виставці 14 мистців, які виставляли по дві-три картини, так, що цей огляд з конечности — поверховий. Треба однак підкреслити, що виставлені праці свідчили про багатство ориґінальних задумів, виконаних мистецькою рукою. Ось ці мистці:

Роман Бараник: ориґінальне розположення трьох китиць квітів, кинені на сіро-зелене підложжя, що єднає їх, вказуючи, що породила їх земля сама не барвиста, та все ж здібна породити чуда краси. Його „Поля" — це ряд геометричних перехресних площ. Багатство їхніх барв може вказувати на різнорідність їх плодів.

Юрій Брездень: символіст. Залишені на піску сліди він назвав „Христос", маючи на думці, що залишені Христом сліди на людстві, не затерли ані час ані люди.

Дзвінка Гайда: переконливо схоплений настрій ночі, сповненої загадочности та таємничости, коли дівчина хоче довідатись про свою майбутність. В подібному настрою і темі друга картина.

Святослав Добровольський: відомий нам портрет Т. Шевченка та яскравий портрет жінки.

Галина Цісарук: сплетиво коліс в темнокоричній барві завіває духом старовини і таємничости, начебто придатні до ритуалу ворожіння старинних жреців.

Хоча вже нема між нами, Едвард Козак був заступлений двома картинами, які виявляють гнучкість пензля цього незабутнього мистця. Його лицарі на картині „За нарід свій", свідомі своєї місії. В них сила, серйозність, готовість. В них інший настрій, який ми привикли бачити в його картинах. Його „Лісовик" — це картина останнього часу, де сюжет стає менш важливим, а цікавить його зіставлення кольорів в позірній розбіжності ліній.

Юрій Козак: загальновідомий із картини „Хрищення України" виставив два портрети. Слуги Божого Андрея в молодому віці. Добрячий, але енерґійний погляд в далечінь — це заповідь майбутньої історичної місії. Патріярх Йосиф — це вирізьблене лице, повне сили, енерґії, готове стати на прю, з викликом долі. Це заповідь непохитности в своїй вірі. Друга картина „Благовіщення" стилем нагадує клясичний спосіб виявлення цього сюжету.

Ярема Козак: це мистець реалістичного і абстрактного стилів. Але його абстракти все мають акценти реалізму, так що, вони зрозумілі і сприємливі. Цим разом пірнув він навіть в народний побут, даючи нам „Весілля", що виявляє також його хист відтворити гумор і шарж, ориґінальним способом. Дав також одну ікону, та два півабстракти „Рибалка" та все ще зрозумілий „Несуть дари".

Юрій Крусь: він твердо стоїть на землі. Його сюжети — це наше щоденне довкілля. Квіти, хатна обстановка з акцентами нашого мистецтва, виконані солідно, серйозно, старанно.

Христина Никоряк: єдина мисткиня залюблена в батік. В її „Починанні" видні дві постаті оточені багатим вінком, що може натякає на початок нового життя, „Лазурові в'язанки" — це розкішна орнаментальна фантазія, з перевагою фіолетної барви.

Олена Панчак: вона живе живою природою. Багатство кольорів квітів та буйного лісу говорять переконливо про повноту і красу життя.

Роман Петращук: ориґінальна картина „Ложка", два краєвиди, повні грози і неспокою. Рівночасно дві ніжні і делікатні акварелі.

Олександер Ткаченко: три картини дівчат в різних порах року. Найбільш впадали в очі „Жнива", картина напоєна теплотою літа, радістю багатого врожаю та красою одягу дівчини. Та все ж найцікавіший був його „Ковчег Ноя", ориґінальна фантазія, в ориґінальній композиції. Його мистецька мова — це монотопія, світ нереальних фантастичних появ, чи то людських постатей, звіринних чи дерев.

Цю вдалу виставку завдячуємо організаційному хистові Ліди Колодчин.

Микола Рожик,
Львів

З НЕЗАМУЛЕНИХ ДЖЕРЕЛ

I

Будь-яка зроблена людиною, корисна праця, яка залишається після неї мусить бути винагороджена. Ця проста і мудра істина підсумовує повсякденну діяльність кожного, хто безкорисливо працює для загального добра.

Чи думали ті, хто за свої переконання, за любов до України часто віддавав найдорожче — життя, що буде винагороджений? Чи чекали на похвалу і винагороду ті, хто за межами України дбав про збереження її доброго імени і національної спадщини для майбутніх поколінь, а ще прагнув розвинути і збагатити духовність народу, багатолітній досвід нелегкої боротьби за національну незалежність, за людську гідність і надію. Відповідь однозначна. Ні, не думали.

Ще кілька років тому, коли Україна задихалася у брутально принизливих і задушливих обіймах комуністичного спрута, коли так звані українські лідери, боялися вживати навіть вираз „український народ", а заодно ревно помагали московським колонізаторам розтоптувати українську культуру, мову, людську гідність взагалі, не кажучи вже про пряме пограбування матеріяльних багатств України, чимало українців з надією поглядали на Захід, ловили найменше повідомлення про життя і діяльність своїх земляків за кордоном. У багатьох була віра, і небезпідставна, що в ЗСА, Канаді і в інших країнах, де проживають українці, робиться все для того, щоб зберегти і примножити національні духовні надбання, не дати загинути національній ідеї і сподіванням на день прийдешній, коли Україна стане у колі вільних і цивілізованих народів.

Сьогодні необхідно належно оцінити ту визначну ролю, яку відіграли і відіграють українознавчі інститути і студії, мережа яких діє в ЗСА і Канаді. Це ті джерела, які відроджували свіжі ідеї, відповідні до дійсності сучасного цивілізованого світу. Це ті центри, які об'єднували багатьох і направляли їх зусилля на допомогу Україні.

І тому, коли Україна стала незалежною і робить перші нелегкі зусилля в національному відродженні і творенні своєї державности, особливо доречними стали результати праці українознавчих студій і інституцій. Тепер виявляється, що чимало підготовлених і виданих ними наукових, науково-популярних праць і підручників корисні для становлення сучасної української шкільної і університетської освіти, для дальших наукових студій в Україні.

Пересилання книжок, журналів і газет в Україну не тільки благодійна акція, це життєво потрібна справа.

Не може не втішати і те, що багато людей в ЗСА і Канаді та в інших країнах світу глибоко переживають успіх національного відродження й державного становлення України і всіма силами сприяють цьому.

Чи можна з різної мозаїки зусиль різних людей і інституцій скласти цільну картину політичних, культорологічних і інших корисних дій українців ЗСА і Канади на користь Україні? Це важливо і необхідно зробити для виявлення ролі українства в сучасному світі, вкладу українців у загальнолюдську цивілізацію.

Перші такі спроби робляться в Україні. У Львівському Університеті досліджується проблема духового самозбереження і розвитку українців за межами батьківщини в період їх вимушеної чисельної еміґрації.

Інша важлива справа — це розвиток співробітництва між українськими освітніми і науково-дослідними інститутами та закордонними українознавчими центрами. Це той шлях, який створює можливості для глибокого ознайомлення світової громадськости з процесами і змінами, які відбуваються в сучасній Україні.

Багатообіцяючим у цьому відношенні є зв'язки між Кензаським університетом і університетом у Львові. Вони започатковані від часу візити у Кензаському університеті ректора Львівського Університету проф. Івана Вакарчука і відвідин Львова деканом Центру міжнародних студій Джорджем Вулярдом і проф. Марією Карлсон влітку 1992 року. Стараннями американських професорів, зокрема М. Карлсон, з осені 1992 року в Кензаському університеті розпочалися українські студії, а мережа українознавства в ЗСА доповнена ще одним закладом.

Закінчення буде.

Оксана Мазяр

ХТО ВОНИ, ДИВІЗІЙНИКИ?

I

В Україні, незалежно від віку, щораз більше людей проявляє небуденну цікавість до дивізійників. На сторінках газет розгортаються дискусії щодо цієї теми починаючи від сумнівів і закінчуючи впевненою оцінкою позитивної історичної ролі дивізійників, як однієї з рушійних сил визвольних змагань Другої світової війни, відкидаючи незаслужене пониження й звинувачення їх в коляборантстві. Чим пояснити це? Тим, що доступною стала правдива інформація, чи тим, що якби там не було — історія вимагає від поколінь своєї данини — повернутися до неї обличчям? Роздуми завжди різняться навіть, якщо вони належать одній особі. Фактом залишається те, що люди, вгамовуючи духовний голод за правдою, по-новому дивляться на недалеке минуле.

Поступово, але прийшла й на дивізійників черга. Суспільна думка — річ важлива, її не можна поминути. Формується вона остаточно на тривалий час і не раз забирає кількакратно більше сил, часу, праці аби змінити її, якщо вона неточна чи більше того — необ'єктивна з тих чи інших причин. Чим більше ми знаємо — тим об'єктивнішим є наше судження про дану справу чи ситуацію, тим ми ближче стоїмо до границі, яка відмежовує правду і домисли. Важливе й переконання, що власна думка базується на численних фактичних матеріялах, тих, що спричинилися до її формування. Раніше не могла б собі уявити, що колись доведеться так близько, віч-на-віч зустрітися з таким очевидним — не погодитися з думкою, авторитетною оцінкою. „Прийшла самостійність" — відказав би мій батько. Можливо. Власне, що саме включає поняття самостійність? Життєва позиція людини і той час, момент в житті, коли можеш зробити власний крок, висновок, послуговуючись не тільки кимсь наведеним прикладом, чи не беручи за догму чиюсь думку, а в першу чергу базуєшся на збагаченому знаннями власному досвіді.

Цей відступ зробила недаремно, бо людині притаманно сумніватися, виважувати, відміряти, а вже тоді краяти, різати, тяти — як забажаємо перелицювати стару народну засаду, щоб назвати процес вирішення, остаточного висновку зформованого судження.

Ось уже понад два роки в моїй душі борються почуття-протиріччя. Перечитано досить матеріялів, опрацьовано багато штрихів з приватних розмов, бо хотілося знайти зерно істини, відмітаючи полову домислу і незаслужене звинувачення чи применшення історичної ролі дивізійників у визвольних змаганнях Другої світової війни.

Цей допис — є результатом закінченої баталії поміж моїми сумнівами і твердим переконанням — хто ж вони, дивізійники, справді. Він є й своєрідним продовженням роздумів розпочатих львівським вчителем історії Ігорем Федиком на сторінках лондонської газети „Українська Думка" в жовтні минулого року, яку одержала у відбитці. У заголовку змістовної статті автор замислюється над запитанням „Чи були дивізійники коляборантами?" Приводом стала видана в Києві (1991 р.) книга „Україна. Історія" проф. О. Субтельного, історика з діяспори. Це не зачіпка, а роздуми людини над „схованою" історією, до якої лише два роки тому дійшло світло істини. Автор наводить яскраві приклади й власні висновки щодо несправедливого звинувачення наших краян, які вступили до Дивізії у співпраці, співзавойовуванні чи іншій „спів"- з окупаційною німецькою армією. Справді все це — несправедливо! Як зазначила вище — брак правдивої інформації в Україні формував і своєрідне відношення не тільки до дивізійників.

Недалеко йдучи, наведу як приклад особисте враження після одного з уроків історії в колишній совєтській школі лише десяток років тому. Весь бруд, ненависть й ганьбу виливали совєтські „творці історії" не тільки на цих людей. Будь-які організовані загони українського вояцтва в час Другої світової війни були в їх трактуванні „бандами" — більшими чи меншими, бо виявили спротив, проводили воєнні дії в першу чергу проти большевицької окупації. Яке відношення виробилося тоді до всіх них, в тому числі й до дивізійників у наших молодих серцях — очевидне. В одних більше, в інших менше, але все одно — неґативне, осудливе. Судіть самі, як була одурманена душа доньки, яка з ненавистю кричала до рідного батька, „що по ньому тужить Сибір". Лише його нагла смерть примирила їх — припавши на коліна перед отою свіжою могилою „прозріла" доня благала прощення — хтось витлумачив їй, що хоч батько й воював на боці німців, але нічого злого супроти свого народу не зробив. Він — не як фашисти, що мордували, нищили наших людей, пішов у пащу ворога не меншого як большевизм, щоб не було більше жертв, щоб тисячі таких як вона жили в майбутньому... Щастя в нещасті. Але скільки молодих сердець з'їла іржа ненависти, бо вмілі були фабрикації, майстерні, філософські вигадки ідеологічних виховників. Добре усвідомлювали покручі, що „юнацький максималізм" легко всмоктує подібні речі. Відчужувалися рідні люди, ставали ворогами і не було на те ради під совєтською займанщиною.

Звичайно не у все вірилося, бо навіть в 16 років людина вже не сліпе кошеня і своїм ще хоч вузьким кругозором, та все може відрізнити чорне від білого, відчути дійсність — її протиріччя і розбіжності з тим, що тобі впоюють. (Долітали до нас „ворожі голоси" з-за кордону, хоч як їх старанно глушили. В них на диво не було нічого ворожого, лише звідомлення про те, що діялося в найбільшій світовій імперії — Союзі, з добрими і точними коментарями — єдині джерела на які можна було числити щодо правди). Тому не йняли ми віри до тогочасних підручників історії, пропускали мимо вух байочки „колишніх ветеранів", яких дирекція шкіл запрошувала на „доповіді" на виховні години, аби ті розповідали про „геройство", коли зближався „День Побєди"; були й безглузді численні телепередачі про віддану співпрацю „українських буржуазних націоналістів" з окупаційною владою в останній війні. Ведучий-журналіст Антон Бойко (цікаво, де він тепер читає ці дешеві побрехеньки) не шкодував епітетів для зганьблення-викриття „зрадників народу".

Не знала чому, але після усього цього — баченого, почутого, після однієї з таких „годин" мені хотілося крикнути на увесь світ „Брехня!". Може, тим поштовхом стала розповідь старенького гайового, який на моє запитання „що означає березовий хрест ген далеко в гущавині лісу, чому він там стоїть? Дороговказ для тих, хто заблукав? Якось підсвідомо відчувала непросто він у закруті лісу, куди не часто ступає людська нога. Рови-горби, і цей самотній потемнілий хрест — чиясь Голгофта, хтось його ніс на своїх скривавлених плечах у Гологори. Пригадую, цей літній чоловік пильно вдивлявся мені у вічі, вагався, що відповісти незнайомій юнці — тяжкою й небезпечною була правда, але й мовчати було несила. Сьогодні мені зрозуміле його вагання. Його, свідка, а може й учасника тих буремних подій. Ніколи не зітре час у пам'яті пережитого, може й навіть, коли б цього щиро хотів...

Продовження буде.

Повернення Докії Гуменної в Україну

У Києві 26-го лютого відбулася небудена літературна подія: в колишньому будинку Української Центральної Ради, в тій самій залі, де було проголошено незалежність України 22-го січня 1918 року, відбувся літературний вечір Докії Гуменної.

Вечір зорганізував Інститут Літератури Академії Наук України і ним проводив д-р Федір Погребенник з цього ж Інституту.

На вечорі, крім нього, виступали заступник міністра освіти України, відомий літературознавець Анатолій Погрібний, професор Київського університету Петро Кононенко, письменник Вадим Пепа, директор видавництва „Смолоскип" Осип Зінкевич і колишній працівник видавництва „Свободи" Роман Ференцевич.

Київські актори читали уривки з творів письменниці, а самодіяльний хор Академії Наук України відзначив Докію Гуменну добіркою духовних і патріотичних пісень.

Всі виступаючі високо оцінили творчість Д. Гуменної, з великою пошаною і любов'ю говорили про її нелегкий, незвичний і тернистий шлях у літературі 20—40-их років.

Присутні почули і голос Д. Гуменної, який записала Ірина Дибко і передала запис організаторам вечора. О. Зінкевич закінчив свій виступ такими словами: „Ще так недавно, у 1988 році, тут у Києві, один відомий журнал опублікував погромницьку статтю проти Докії Гуменної. Він називав цю жінку, якій в той час було 84 роки, жінку, яка живе в одній невеличкій кімнатці в Ню Йорку, „найнебезпечнішим ворогом", який „заплямував себе зрадою"... Люди добрі! Докія Гуменна не ворог свого народу, не зрадила вона свій народ, вона одна з найкращих, яких дав наш народ".

Зворушливим моментом для численно зібраних в залі (серед яких було багато студентів Київського університету і університету „Києво-Могилянська Академія") було повідомлення, що в залі знаходиться близька родичка письменниці, і що в Києві живе рідна сестра Докії Гуменної, про яку письменниця нічого не знала понад 50 років.

Після закінчення вечора ще довго гуторили з родичкою Д. Гуменної зібрані в окремій залі присутні, співали пісень, і з далекої столиці України слали їй палкі побажання і могутнє „Многая літа".

У Києві видавництво „Смолоскип" і „Український письменник" готують до друку два перші томи спогадів Д. Гуменної, які в 1990 році появилися у в-ві „Смолоскип". Інші видавництва готують до друку чотири томи „Діти Чумацького шляху" та „Хрещатий Яр".

УІС „Смолоскип"

З уваги на непередбачені поважні причини

(недуга кількох членів Президії)

3-тя КОНВЕНЦІЯ УАКРади

запланована на 1-2 травня ц.р.

ПЕРЕНЕСЕНА на ОСІННІЙ ЧАС

Просимо слідкувати за черговими повідомленнями

Відбудеться

Всесвітній Конґрес Гуцулів

Управа Українського Світового Об'єднання Гуцулів (УСОГ)

— повідомляє —

краян-гуцулів і приятелів Гуцульщини,

що 16-22 серпня 1993 року

відбудеться

в місті Івано-Франківському

ПЕРШИЙ ВСЕСВІТНІЙ КОНҐРЕС ГУЦУЛІВ

Управа УСОГ гаряче закликає наших земляків-гуцулів і приятелів Гуцульського Краю в діяспорі взяти якнайчисленнішу участь у цьому Конгресі.

Усім бажаючим поїхати на гуцульський Конгрес радимо, не гаючись, оформити свою подорож через подорожні бюра на місцях.

XXI З'ЇЗД

ТОВАРИСТВА ВОЯКІВ УПА

ім. ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки

в ЗСА

— відбудеться —

в днях 15-16-го травня 1993 року

в домі ОУВФ в Ню Йорку, при 136 Друга Авеню

реєстрація делеґатів від год. 9-ої ранку.

Початок нарад З'їзду о год. 10-ій ранку.

ПРИЙНЯТТЯ

в залі Дому ОУВФ о год. 7-ій вечора,

з промовою, привітами, та мистецькою частиною.

До участи запрошуємо представників організацій і товариств, та українське громадянство.

Зголошення надсилати до 2-го травня ц.р.

ГОЛОВНА УПРАВА Т-ВА ВОЯКІВ УПА в ЗСА

Над...

(Закінчення зі стор. 1)

гандивне обґрунтування економічної вигоди від „зони" не може приховати політичного розрахунку Москви: в недалекому майбутньому вона сподівається відірвати Закарпаття від України. Однак і в господарській ділянці здійснення московських плянів загрожує краєві катастрофою. Внизу подаємо уривок з паризької газети:

„На засіданні Української Народної Ради Закарпаття 16-го серпня 1992 року керівник обласного управління СБУ (Служби Безпеки України) Арсен Ухаль повідомив, що його служба виявила на залізничній станції Батьово шість розгерметизованих вагонів з ціяністим калієм. Вантаж надійшов на адресу в Закарпатті. Факт з ціяністим калієм став ключем до розкриття змісту таємної діяльности певних кіл, як це зформулював московський академік Симчера, щодо реалізації отриманого шансу на оновлення закарпатського національно-територіяльного утворення. Фактично справи тут багато складніші. Підручним матеріялом у них стало золото.

Як гірничий інженер за освітою знаю, що ціяністий калій застосовують у процесі вилучення золота з руди. Технологія потребує великої кількости води — п'ять кубометрів на тонну руди. Саме для цього проєктують каскади водосховищ у низинній частині Тиси, поблизу місць, де видобувають ртуть та цеоліти... Ніхто не бере до уваги, що вода після використання в технологічному процесі повернення в природу не підлягає, а виливається як отруйна й небезпечна речовина, збагачена сульфідами (свинцю, цинку, кадмію, міді), а також кремнієм і ціяністим калієм. Вплив такої води, випарів з неї й пилу після її висихання на довкілля, на тварин і людей матиме катастрофічні наслідки.

Входження Обласної Державної Адміністрації в акціонерне товариство „Закарпатзолото" свідчить про її пряму зацікавленість у прискоренні експлуатації родовища навіть без техніко-економічного обґрунтування та екологічної експертизи проєкту. А щоб обійти закони України, Обласна Державна Адміністрація наполягає на особливій самоврядності Закарпаття й перетворені його у вільну економічну зону. Цим скористалася Москва, надіславши в область свого головного фахівця... Поки Україна дрімає, справа посувається. Сепаратизм, українофобія, амбіції й золото так потьмарили розум державних і представницьких органів Закарпаття, що вони згодні на будь-яку авантюру, аж до злочину".

До питання...

(Закінчення зі стор. 2)

ня і для самої Росії і для цілого світу? І для України теж?).

Єльцин із тим рухається. В перший день зборів З'їзду депутатів минулого місяця він з'явився на зборах 160-ти провінційних лідерів, стараючися приєднати їх до до свого табору. А коли ці провінційні бонзи заатакували його, що він наважився звільнити з посту одного з їхніх колегів шефа Новосибірської области, Віталія Муху, Єльцин зразу виправдався, що накиває підвладним, що допустилися такої нефортунної „помилки" і його змісця зреституував на посаді.

Єльцин вірить, що питання леґітимности влади, конкретно — чи влада в Росії належить конституційно парляментові, а уряд є тільки наче аґентом парляменту і виконавцем його постанов як у Великобританії, чи президент Росії, як і президент ЗСА, є окремим нарівні з парляментом органом влади тільки під обмеженою контролею парляменту, має і повинен вирішувати народ у референдумі 25 квітня. Гарно. Йдеться тільки про те, чи це може порятувати Єльцина? Це залежить від того, які питання будуть вкладені у це всенародне голосування? З'їзд зформулював ці питання ось як: 1) чи маєш довір'я до президента? 2) чи апробуєш його соціо-економічну політику? 3) чи думаєш, що конечні скоріші вибори президента? 4) чи теж скоріші до парляменту? Нема ні згадки про істотні конституційні питання: про межі влади та доручення для Єльцина продовжувати його реформи. Тож референдум конфлікту не розв'яже, коли б навіть були потверджені всі чотири питання в користь Єльцина. Чи висуне Єльцин свої питання і проведе паралелю референдум? І чи було б це у межах закону? Та й чи міг би Єльцин, користуючись можливими позитивними відповідями на його питання, розпустити парлямент? І дальші проблеми: вислід референдуму мав би мати обов'язуючу силу, коли б за Єльцином заявилася хоч половина реґістрованих, а не тільки голосуючих виборців. І тут заковика з участю в референдумі в'яжеться з настановами шефів влади по реґіонам „широкої страни". Народ буде голосувати так як накажуть місцеві лідери, дійсні володарі в країні. А хто вони, ми натякнули повище. Як на Україні, так і в Росії, дійсну владу на місцях мають партократи. Як міг Єльцин залишити їх на давніх постах? Чому не встановив своєї адміністрації? З тої самої причини, що Кравчук: своїх довірених не було, а коли б і їх наслали, то хто слухався би їх? Заворожене коло. Ось і відповідь на питання чому Єльцин з такими вибаченнями привернув на посаді Віталія Муху, коли ці провінційні бонзи натякнули йому про ненарушеність на їх постах... Вислід референдуму, а з тим і позиція Єльцина як президента залежна у великій мірі від реґіональних „князів". Нема сліду з давньої зцентралізованої Росії. Влада там здецентралізована. Може воно і на дальшу мету і для нас не так зле. Здецентралізована — вона слабіша, хоч чи не небезпечніша водночас?

Нам треба слідкувати, яким буде цей референдум і який його результат? І мати на увазі, що питання „леґітимности" влади пекуче і на Україні, з тією різницею, що в Росії рішають свої „русскі", а у нас багато не своїх, а ще більше тих із русскою духовістю. Поза тим аналогії.

ВЕРХОВНИЙ СУД ГРЕЦІЇ залишив без зміни рішення суду нижчої інстанції про видачу колишнього агента східньонімецької секретної служби „штазі" німецькій владі. Агент „штазі" Гельмут Фог через таємні канали забезпечував зброєю терористичну групу „Карльос". Г. Фоґ буде доставлений в Німеччину, де його судитимуть як організатора вибуху у французькому культурному центрі в Західньому Берліні в 1983 році.

Людина...

(Закінчення зі стор. 1)

Питаємо його чи задоволений із переговорів, на що дістаємо позитивну відповідь, а також запевнення, що будуть пробувати тепер в Україні впровадити медичне забезпечення у трьох містах України — в Києві, Івано-Франківському і Дніпропетровському. Розуміється, треба до цього виробити цілий плян і для того їхнім консультантом буде Дмитро Григорчук з Чикаго, який буде в Україні представником компанії CUNA Mutual, що хоче спільно створити агенцію для медичного забезпечення.

Далі були, як каже віцепрем'єр, також розмови з представниками Світового банку у Вашінґтоні і Агенцією міжнародного розвитку ЗСА, в яких ці установи обіцяли не тільки фінансову, але також і людську допомогу у введенні нової соціяльної політики в Україні.

Але, коли віцепрем'єр, як колишній журналіст, передає нам для використання цілий жмуток інформацій про справи гуманітарної допомоги, включно із порядком організації приймання, обліку, транспортування, охорони складування, розподілу і використання гуманітарної допомоги населенню України, ним підписаним і поданим до відома урядів, амбасад, державних і громадських організацій та інформаційних агентств, мимоволі хочеться знати також про інші питання з тих ділянок, якими він силою свого посту мусить цікавитися.

Д-р М. Жулинський, який до всіх завдань є ще також директором Інституту Літератури ім. Шевченка Академії Наук України, на запитання, що зроблено в ділянці культури, відповідає, що в сьогоднішніх умовах, не зважаючи на те, що виділено великі суми на культурні засоби, для діячів культури — мистців і письменників, життя не є легке і тому не розвивається в цій ділянці правильно.

— А вам хочеться, щоб все йшло дуже скоро, — кидає він визов, — а тут треба часу і гроша, зокрема в ділянці шкільництва і підручників. Наша програма спрямована на 2000 рік. Для правильної побудови українського шкільництва, яке слушно уважаєте підставою українського культурного життя треба трьох допоміжних чинників: а це — підручників, вишколених учителів і відповідно наставлених батьків. У першій ділянці вже робимо поступ, завдяки діяспорі. Але нам треба розбудувати промисловість для виробу паперу, навчити нові кадри учителів, переконати батьків про потребу українських шкіл. Ми передбачаємо відповідні фінанси на цю справу, але мусимо розраховувати на власні сили.

А як мається справа з українізацією телевізії, радіо, преси?

Плянуємо створити міністерство інформації та друку та маємо на це загальну підтримку. Хочемо також створити фонд незалежної преси. Але все це вимагає часу, послідовної праці, а передусім фондів. А з ними — справа найважча.

Віцепрем'єр поспішає на летовище ім. Кеннеді та можна завважити, що вже не зосереджується на нашій розмові. Тож останнє питання спрямовуємо на безпосередні пляни.

— Моє перше завдання після повороту в Україну, — це завершення заходів відносно святкувань 60-річчя Великого голоду. Я мав нагоду бути в американському Конгресі, говорити з приятелями України, зокрема із конгресменом Бенджаміном Ґілманом, якого я запросив приїхати до Києва разом з іншими. Також мушу провести засідання державного комітету для відзначення 400-річчя з дня народження Богдана Хмельницького. А там візьмемося до експерименту введення системи медичного забезпечення.

— Чи думаєте, що це все вам вдасться, не зважаючи на напружену доволі політичну ситуацію?

— Я переконаний, що не треба нам боятися. Ми стоїмо на сильних позиціях, маючи такого прем'єра як Леонід Кучма. Немає що робити драми, що ми в незгоді чи маємо тепер ряд партій — це нормальний процес кристалізації суспільства. Отже треба бути оптимістом, а для мене найважливіше, щоб усі ці процеси були спокійні і щоб в Україні був спокій — це моя мрія...

З цією мрією прощаємо цю людину, яка має стільки важливих завдань і старається з ними впоратися. Їдучи додому, пригадую, що д-р М. Жулинського вперше побачила на нашому континенті на Шевченківській науковій конференції в Ню Йорку в 1989 році. Тоді це був зрівноважений науковець, який говорив на добре проаналізовану тему. Сьогодні він силою обставин — політик. Десь загубилася на цьому шляху літературна діяльність, а з нею і спокій науковця, що більше звик мати до діла з книжками, як з людьми. Тепер його мрія є важливою не лише для нього самого і для його праці, а і для цілої України.

МІНІСТЕР ДОВКІЛЛЯ Німеччини Тьольфер заявив, що Німеччина має намір надати Естонії допомогу в ліквідації екологічної шкоди, яку спричинило їй російське військо. Він повідомив, що особливу небезпеку з точки зору радіоактивного забруднення представляє військово-морська база в Палдискі і об'єкт для перероблення нуклеарної сировини у Сілламаї.

У глибокому смутку повідомляю, що у неділю 18-го квітня, 1993 р. після довгої і тяжкої недуги упокоївся у Бозі

бл. п.

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ БУЛИГА

ПАНАХИДА — у вівторок, 20-го квітня о годині 7:30 вечора у похоронному заведенні „Conroy", 21 E 2nd St., Bound Brook, N.J.

ПОХОРОН — в середу, 21-го квітня 1993 р. о годині 10-ій ранку в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозванного, So. Bound Brook, N.J.

Горем прибиті:
дружина — ЛАРИСА
син — ЛЕОНІД
донька — ГАЛЯ
сестра — МАРІЯ
пасерби — АНДРІЙ, НАТАЛЯ ПАЛИВОДИ
та ближча і дальша родина в Україні.

В ПЕРШУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
(28-го квітня 1992 р.)
нашого найдорожчого МУЖА, ТАТА, ДІДА І БРАТА

бл. п.

СТЕПАНА ЧУМИ

заупокійна СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена у

середу 28-го квітня 1993 р. о год. 8-ій рано в католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку.

Про молитви за спокій душі покійного в цей день просять:

дружина — ЕВГЕНІЯ
доньки — ВІРА
— НАТАЛЯ з мужем та дітьми
брат — МИХАЙЛО
кузинки — НАТАЛЯ ЧУМА
— РОЗІ ПОЛЧІ з мужем ГРИГОРІЄМ
та ближча і дальша родина в Україні.

У глибокому смутку повідомляємо, що 15-го квітня 1993 р. померла несподівано на 88-му році життя наша найдорожча МАТИ І БАБУНЯ

бл. п.

ФРАНЦІСКА ВОЛЕК РОНДЯК

син — ПЕТРО з дружиною ЛИН
— РОМАН з дружиною УЛЯНОЮ і синами ПЕТРОМ та МАРКОМ
та ближча і дальша родина в Америці та Чехії

З волі Всевишнього і милосердного Господа, заслугами нашого Спаса Ісуса Христа, відійшов у вічність дня 7-го квітня 1993 р. у свято Благовіщення, наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО І ПРАДІДУНЬО

бл. п.

д-р

МИХАЙЛО КАЧАЛУБА

Божественну літургію і похоронну відправу відслужив о. Петро Костюк, у католицькій церкві в Монтрею (Швайцарія).

Покійний уроджений 7-го листопада 1908 р. в селі Романів, Тернопільської обл. в Україні. Лікар-поет, колишній в'язень комуністичних тюрем, член ОУН.

Я боровся доброю борнею
Скінчив біг
Віру зберіг
2 Тім. 4:7
Христос Воскрес із мертвих
смертю смерть подолав
і тим що в гробах
життя дарував
Воскреслий Тропар

Ділимось сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в п'ятницю, 16-го квітня 1993 р. на 69-му році життя несподівано відійшов у вічність співорганізатор і член хору Трембіта, довголітній член хору української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, наш найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ОЛЕСЬ МАТКІВСЬКИЙ

У глибокому смутку:
дружина — ЛЮБА МАТКІВСЬКА
донька — ЛІДІЯ
син — БОГДАН з дружиною РАХЕЛЕЮ
шваґри — БОГДАН РОБАК з дружиною МАРІЄЮ та дітьми РОСТИСЛАВОМ і РОКСОЛЯНОЮ і їх дітьми ЛІЛЕЄЮ, МАРІЧКОЮ І БОЯНОМ
— ВОЛОДИМИР МАХОБЕЙ з дружиною ВАРВАРОЮ та їх дітьми АНДРІЄМ, ЖЕНЕТОЮ І ЄВОЮ
— МАРКІЯН МАХОБЕЙ з дружиною ОРИСЕЮ та дітьми МАРКІЯНОМ і ТАНЕЮ
кузини — ЮРІЙ І МИКОЛА ГОРДИНСЬКІ з родинами
В Україні брати — МИКОЛА, ВОЛОДИМИР
сестра — ГЕЛЕНА
шваґерка — ВІРА
і їх родини

ПАНАХИДА — у вівторок 20-го квітня 1993 р. о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Union N.J. при 1600 Stuyvesant Ave.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в середу 21-го квітня о год. 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя при Sandford Ave. в Нюарку, а потім на цвинтар св. Андрія Первозванного у Bound Brook, N.J.

Німеччина погодилася на виплати остарбайтерам

В середині лютого цього року німецький уряд вирішив виплатити відшкодування тим колишнім робітникам Третього Райху зі східних теренів Европи, які працювали під категорією „Ostarbeiter". Міністерство соціяльного забезпечення Німеччини призначило для цієї цілі 1 більйон німецьких марок, що приблизно становить 700 міл. дол. Відшкодування матиме характер одноразової допомоги і становитиме приблизно 700 долярів на особу. Передбачається, що додаткові 300 – 500 дол. річно виплачуватиме ще кожна держава, де живуть колишні робітники категорії „Ост".

Початкові розмови на цю тему мали місце в грудні минулого року під час відвідин у Києві і Москві німецького канцлера Гельмута Коля, а текст договору підписали в середині лютого ц. р. представники Росії, Білорусі та України з міністром соціяльного забезпечення Німеччини. Від України підписав Дмитро Павличко. В Україні акцією відшкодування займатиметься Всеукраїнська Історико-Просвітня Організація ім. Василя Стуса „Меморіял", зглядно львівський реґіональний „Меморіял" під керівництвом депутата Верховної Ради Євгена Гринbackslash.

Ця програма відшкодування буде актуальна лише до кінця липня 1993 року. В західній діяспорі справами подань на відшкодування із цієї програми і усіма зв'язаними з нею інформаціями займається уповноважена львівським „Меморіялом" Спілка Прихильників України в Америці, куди можна звертатися листом на адресу: UFFA, 25 3rd Street, Stamford, Conn., 06905, або телефоном на число (203) 357-0771.

Професор Богдан Сацюк належав до тих небагатьох осіб, які своїм характером, здібностями і працею здобували не тільки сподівані успіхи в науково-дослідній та педагогічній діяльності, але й приятелів особистих і прихильників, зокрема серед чужинців, його далекої батьківщини — України. То ж, відходячи несподівано з цього світа, залишив він у смутку не лише своїх рідних, але й численних приятелів — пластунів, колишніх діячів ЦЕСУС, СУСТА, ТУСМ, дослідників-мовознавців, вчених-педагогів — українського, американського, південно-американського еспаномовного, зокрема порторіканського світу.

Богдан Сацюк народився в м. Дубні на Волині 12-го липня 1941 року в родині відомого письменника і правника Олексія та Марії (з дому Чучмай) Сацюків, в яких було двох синів — старший Богдан і молодший Олег, який є правником і живе з родиною в Чикаго. Події Другої світової війни примусили родину Сацюків покинути рідну землю, і зупинились вони в Зальцбурґу (Австрія) й опісля еміґрували до Аргентини. В Буенос-Айресі Олексій Сацюк поза щоденною працею активно співпрацював з періодиками „Пороги" й „Овид", видавав окремими книжками свої прозові твори та був одним з активних членів культурного життя української громади у столиці Аргентини. Сини відвідували цілоденну еспанськомовну школу і також суботню українську школу. Проте найбільше українських традицій та знання про Україну засвоїли вони від батьків, від яких успадкували любов до далекої батьківщини. В Аргентині Богдан почав своє пластування, яким він дорожив до кінця свого життя. При кінці 50-их років Сацюки переїхали до ЗСА й осіли в Чикаго, де письменник Олексій Сацюк скоро несподівано помер на 51-му році життя.

Маючи дар до мов, переїхавши до Чикаго, Богдан дуже скоро вивчив англійську мову і з великим успіхом закінчив середню школу, після чого вступив до Іллинойського університету з плянами спеціялізуватися в математиці. Під час першого року студій Богдан зумів зорганізувати українську студентську громаду при тому ж університеті, будучи водночас активним пластуном в Чикаґській станиці. В наступному році студій Богдан переїхав до головного осідку Іллинойського університету в Урбані, змінивши при тому царину дальших студій на порівняльну лінґ-

В першу річницю смерти Б. Сацюка

Св. п. проф. Богдан Сацюк

вістику, основану на романських мовах, зокрема еспанській та португальській. З цієї ділянки осягнув він ступені: бакалявра — в 1964 році, маґістра — в 1966 році і доктора — в 1969 році.

Богдан був надзвичайно здібним студентом, то ж помітну частину студійного часу присвячував він заробітній праці в університетській бібліотеці та викладам еспанської мови, які він вів в тій же високій школі продовж 5 років.

В 1963 році він одружився з Оленою Гікавою, також студенткою того ж університету. Молоде подружжя, яке ще попереднього року було між першими, що відновили місцеву українську студентську громаду, фактично провадило її працею, будучи на різних постах її управи продовж десяти літ. За їхньою ініціятивою УСГ організувала прилюдні дискусії на українські теми, до яких запрошувала професорів з Іллинойського й інших університетів, здебільша неукраїнців, багаті українські культурні не тільки „дні", але й „тижні", виставки українського образотворчого, скульптурного й народного мистецтва та мініятюрні сесії „Об'єднаних Націй"; всі ці імпрези висували УСГ і з нею українську проблематику на передове місце університетських студентських дій та дискусій.

В 1963 році Богдан, як голова УСГ в Урбані, був вибраний заступником голови Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) з обов'язками організування студійних конференцій. Цей період (від 1963 до 1966) позначився в діяльності СУСТА відомими конференціями в Чикаґо, Вашінґтоні, Філядельфії та Ню Йорку, цілою низкою середньошкільних конференцій, бо ж в тому часі СУСТА систематично готувала адептів вищих студій серед середньошкільної молоді. Короною праці Богдана серед українського студентства був світовий конґрес ЦЕСУС. Наради конґресу відбулись напередодні 1-го СКВУ в Ню Йорку 1967 року. Редколеґія під проводом Богдана опрацювала з тієї нагоди окреме видання (англомовне) про нескорених вибранців України на совєтських каторгах північної Росії, крім цього, спеціяльний апель до студентства вільного світу у справі засудження злочинів Москви. Отже вся тодішня праця Богдана серед українського студентства та його дружини Олени на пості головного редактора періодичного видання СУСТА „Горизонти", становила саме той період, коли і СУСТА, і УСГ в Урбані були найбільш діяльні не лише серед українського студентства, але й у репрезентації його в міжнародних студентських організаціях і зокрема в Американській національній студентській асоціяції.

В 1969 році Богдан блискуче закінчив свої університетські студії, написавши докторську працю на тему „Лексичні нашарування в генеративній фонології з прикладами з іберто-романських мов", яку принято без оборони. До речі, одним з членів комісії у справі Богданової дисертації був світової слави вчений-лінґвіст Генрі Кагабе, який пережив свого улюбленого студента на кілька місяців; помер він в віці 90 літ, будучи активним головою потужної Асоціяції модерних мов.

В тому ж 1969 році Сацюки з малим сином, Данилом, переїхали до Ґейнсвіл на Фльориді, де Богдан почав свою наукову кар'єру, викладаючи еспанську й португальську мови й теорію лінґвістики в університеті Фльориди. За два роки він був уже номінований координатором програми підвищених курсів лінґвістики, якою керував до 1975 року. В тому часі він також співредаґував два збірники симпозіумів й опублікував низку дослідних статтей не лише з ділянки своєї вужчої спеціялізації, але на тему української мови.

Проте щойно з переїздом до Сан Жерман в Порто Ріко 1976 року почалась, можна сказати, нормальна наукова діяльність обох Сацюків — Богдана й Олени, яка осягнула докторат з порівняльної літератури (з української, американської й південо-американської еспано-мовної літератур) в тому ж Іллинойському університеті 1973 року. Там, в найстаршому осідку приватного Міжамериканського університету, Богдан дістав посаду професора лінґвістики й керівника катедри еспанської мови, а його дружина — надзвичайного професора порівняльної літератури. Так почалась інтенсивна наукова праця їх обох, яка прекрасно гармоніювала в їхньому родинному житті й вихованні сина. Згодом Богдан перебрав керівництво факультету гуманістичних наук, а на початку осіннього семестру 1982 року президент університету на окремій церемонії іменував його деканом академічних справ, тобто передав в руки Богдана керування студійною політикою університету. З цієї нагоди столичний щоденник Порто Ріко „Ел Мундо" в Сан Уван відзначив декана Богдана Сацюка, як „Мужа Дня" Порто Ріко, поміщуючи його портрет побіч портретів таких постатей, як мати Тереса, Джеймс Брейді і Александер Гейґ.

Поза адміністраційною працею декан Сацюк дальше вів виклади з теорії лінґвістики та був надзвичайно активним в наукових асоціяціях Порто Ріко й на континенті ЗСА, будучи водночас продуктивним автором статтей і розділів збірників. Він був першим професором порторіканських університетів, що ввів і провадив курс української мови у згаданій високій школі. Дім родини Сацюків став наче одним з надбережних ліхтарів острова, з якого промінювала в науковому, культурному і товариському характері правда про Україну на весь острів. За 15 років життя і праці в Порто Ріко Богдан здобув собі таке високе і заразом дружнє признання в місцевому університеті й інших високих школах острова і зокрема населення Сан Жерман, що коли рознеслась сумна вістка про його смерть то на похорони покійного численно прибули професори і студенти університетів та мешканці міста. Вони устами президента Міжамериканського університету та інших промовців прощал декана Сацюка не лише як визначного вченого і великого українця, але також як великого порторіканця.

Повне замірів, плянів і шляхетних дій життя Богдана обірвалось 25-го березня в Сан Жерман. Похорони його тлінних останків відбулись в Чикаґо 30-го березня 1992 року. На бажання Покійного похоронено його на українському цвинтарі біля його батька. До кінця життя держав він тісні зв'язки з українськими організаціми, до яких належав; зокрема близькі були йому пластовий курінь „Лісові чорти" та Українське Академічне і Професійне Товариство, якого він був співзасновником.

Складаючи цей дружній салют Покійному, підкреслю, що незалежно від свого слабкого здоров'я дожив він до вимріяної хвилини — самостійності України, яка була для нього і його родини, як і для всіх нас, величним святом не тільки національним, але й особистим.

Дмитро Штогрин

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОКСАНА МАРКО член УНС Відділу 204-го Т-ва ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й. померла 5-го вересня 1992 року на 77-му році життя. Нар. 1915 року в Скрентоні, Па. Членом УНС стала 1954 року. Залишила у смутку дочку Софію Карплюк з мужем Теодором і Ненсі, Ен Смит (дочку), 5 внуків: Теодора, Роберта, Андрія, Андрею і Павла та правнучку Кімберлі. Похорон відбувся 8-го вересня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Мирон Залінський, секр.

МИКОЛА БОЯР член УНС Відд. 182-го Т-ва „Українська Січ" в Кліфтоні, Н.Дж. помер 21-го грудня 1991 року на 71-му році життя. Нар. 1920 року на Волині, Україна. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Юрія, дочку Марту і троє внуків. Похорон відбувся 24-го грудня 1991 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Григорій Клименко, секр.

ІВАННА ЛУСІЛЛЯ СЕРЕМАК член УНС Відд. 125-го Т-ва ім. Благовіщення в Чикаґо, Ілл. померла 30-го липня 1992 року на 65-му році життя. Нар. в Гезелкрест, Ілл. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у слутку мужа Ярему. Похорон відбувся 3-го серпня 1992 року на цвинтарі Чепел Гилл Ґарденс в Елмгирст, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Ґльорія Пашен, секр.

СТЕПАН І. РОМАН член УНС Відд. 113-го в Деррі, Па. помер 15-го вересня 1992 року на 81-му році життя. Нар. 8-го серпня 1911 року в Деррі Тап., Па. Похорон відбувся 19-го вересня 1992 року на цвинтарі св. Марії в Бредниксіл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Франк Куземчак, секр.

БОГДАН ЧУДИЙОВИЧ член УНС Відд. 458-го Т-ва ім. С. Петлюри в Кіченер, Канада помер 23-го квітня 1992 року на 78-му році життя. Нар. 1912 року в Ораві, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Марію, трьох синів — Миколу, Романа і Еміля, дочку Антоніну та семеро внуків. Похорон відбувся 28-го квітня 1992 року, на цвинтарі Вудленд в Кіченер, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Д. Пищ, секр.

МИХАЙЛО КОВАЛЬ член УНС Відд. 96-го Т-ва ім. св. Івана в Пітсбурґу, Па., помер 18-го серпня 1992 р. на 78-му році життя. Нар. 13-го жовтня 1914 р. в Пітсбурґу, Па. Залишив у смутку дружину Стеллу, дочку Джін Кацаґрельос і Михайлину Ґрадек, шість внуків і 4 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Пітсбурґу, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Нік Драпала, секр.

РОЗМАРІЯ ОРЧАРД член УНС Відд. 147-го Т-ва ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па. померла 4-го серпня 1992 року на 42-му році життя. Нар. 1-го серпня 1950 року в Аллентавні, Па. Членом УНС стала 1956 року. Залишила у смутку мужа Давида, маму Ґледіс Ченкі і дочку, Анну Марію. Похоронена в крематорії Меморіял Месс. в Лаймпорт, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.

МИКОЛА САВЧУК член УНС Відд. 94-го Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш. помер 3-го вересня 1992 року на 75-му році життя. Нар. 1916 року в Нантікок, Па. Залишив у смутку дружину Яніну. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелена Татарська, секр.

МАРІЯ ГОЛУБКА член УНС Відділу 295-го Т-ва ім. Святого Духа в Акрон, Огайо померла 19-го грудня 1992 року на 73-му році життя. Нар. 31-го серпня 1919 року в Польщі. Членом УНС стала 1972 року. Залишила у смутку сина Реймонда, дочки Анну Мічелі і Ольгу Конлі, внуків Сару і Джошуа Мічелі. Похорон відбувся 22-го грудня 1992 року на цвинтарі Святого Хреста в Акрон, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Керол Доріс, секр.

ЛІЩИНСЬКА ОЛЬГА член УНС Відд. 484-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Ютиці, Н.Й. померла 4-го січня 1993 року на 88-му році життя. Нар. 1904 року в Бучачі, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку синів Йосифа з дружиною Володимирою, Зенона з дружиною Джін, внуків Галину Ліщинську, Ольгу Лехман, Ігоря Ліщинського. Правнучку Александру Лехман і сестру Марію Громадські. Похорон відбувся в суботу 9-го січня 1993 року на цвинтарі укр. кат. церкви св. Володимира в Ютиці у Вайсборо, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Володмир Кроп, секр.

